

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳ / ۶ / ۱۳۸۵		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره تابستانی سال ۱۳۸۵	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) زبان شناسی (۴ نمره)	
۰/۱۵	۱- الف) طبق چه قاعده ای واحد زبانی زیر <u>نادرست</u> است ؟ « علف های سبز، گوسفندان را می درند. »	
۰/۱۵	ب) جمله ی فوق را به گونه ای تغییر دهید که در زبان معیار قابل استفاده باشد.	
۰/۱۷۵	۲- با توجه به جمله ی مقابل : « روزی ز سر سنگ عقابی به هوا خاست. » الف) جایگاه تکیه بر روی کدام هجای واژه ی « روزی » است؟ معنای این واژه را بنویسید. ب) آهنگ جمله ی فوق چگونه است ؟	
۰/۱۲۵	۳- مشخص نمایید هر کدام از واژه های زیر در گذر زمان مشمول چه وضعیتی از نظر معنایی شده اند ؟ سوگند - برگستوان	
۰/۱۵	۴- صورت کامل سرواژه ی « سَمَت » چیست؟	
۰/۱۵	۵- بیت زیر سخن منظوم است یا شعر منظوم ؟ چرا ؟ شنیدم که در تنگنایی شتر بیفتاد و بشکست میندوق نر	
۰/۱۵	۶- اساسی ترین نقش زبان در میان افراد یک جامعه ی زبانی است.	
	ب) املا و بیاموزیم (۳ نمره)	
۱/۵	۱- در هر گروه اسمی واژه ی غلط را بیابید و صحیح آن را بنویسید. تَلَاؤُ ستارگان - نَمَت و روش - وجه التزام - ظلمانی و موحش - الطاف الوحیت - اجناس و امتعه - بوی متبوع مئونت و مظاهرهت - سطور کتاب - سفر و حذر - حلال بی شبهت - عزل و نسب	
۰/۱۵	۳- در بین هر دسته از واژه های زیر تلفظ کدام واژه صحیح است ؟ آن را مشخص نمایید. الف) غَرَه - غَرَه (ب) ضُروری - ضُروری ۳- با توجه به متن زیر ، پاسخ دهید : « بهاران ، رقص آرزوهای من است در پیچ و تاب گیسوان باغ. بیا تا از دست چینی نوبرانه ی باد سبزی از طراوت پر کنیم. » الف) نوع « ان » در بهاران بر چه مفهومی دلالت دارد ؟ ب) در متن بالا کدام جمله به شیوه ی بلاغی بیان گردیده است ؟ ج) صامت میانجی در واژه ی « گیسوان » کدام است ؟ د) واژه های را بیابید که در آن فرآیند واجی کاهش دیده می شود.	
۰/۱۲۵		
۰/۱۲۵		
۰/۱۲۵		
۰/۱۲۵		
	ج) دستور (۸ نمره)	
	۱- به عبارت زیر توجه نموده ، سپس پاسخ دهید : « برای مادرم در حیاط چادر زدیم و فقط سرمای کُشنده و برف زمستان بود که توانست او را به چهار دیواری اتاق بکشاند. »	
۰/۱۵	الف) جمله ی مرکب عبارت فوق را مشخص نموده ، بنویسید.	
۰/۱۵	ب) هر یک از تکواژهای « برای » و « برف » چه نوع تکواژ آزادی محسوب می گردد ؟	
۰/۱۷۵	ج) از نظر ساختمان، واژه های « کُشنده » ، « زمستان » و « چهاردیواری » به ترتیب چه نوع ساختمانی دارند ؟	
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم »	

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۵ / ۶ / ۱۲		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی سال ۱۳۸۵	

ردیف	سؤالات	نمره
۰/۲۵	د) بن مضارع در فعل « بکشاند » چیست ؟ ۲- فعل مناسب را از داخل کمانک انتخاب نمایید :	۰/۲۵
۰/۲۵	الف) « مردم با اتحاد و یک پارچگی به موفقیت (دست یافت - دست یافتند) . »	۰/۲۵
۰/۲۵	ب) « هیئت رسیدگی حل اختلاف نظر نهایی خود را (اعلام کرد - اعلام کردند) . »	۰/۱۵
۰/۱۵	۳- در جمله‌ی « درخت هر چه بارش بیش ، سرش خم تر » کدام یک از اجزای جمله حذف شده است ؟ به چه قرینه ای ؟	۰/۱۵
۰/۱۵	۴- به جمله‌ی « هنگام غروب ، خورشید سرخی دلپذیر خود را به آسمان می دهد. » دقت نمایید و به سؤالات پاسخ دهید :	۰/۱۵
۱/۲۵	الف) جمله چند جزئی است ؟ اجزای اصلی آن را به زیر نمودار درختی ببرید.	۰/۲۵
۰/۲۵	ب) جمله چند واژه دارد ؟	۰/۲۵
۱	۵- در گروه اسمی « ستاره های سپید کویر » هسته کدام است ؟ نام وابسته های آن را بنویسید.	۱
۱	۶- الف) واژه‌ی « توپ » را یک بار به عنوان هسته و بار دیگر به عنوان ممیز در یک گروه اسمی به کار ببرید.	۰/۱۵
۰/۱۵	ب) نمودار پیکانی گروه ممیزدار را رسم کنید.	۰/۱۵
۰/۱۵	۷- با توجه به جمله‌ی زیر : « ققنوس بر روی تل هیزم خود نشسته بود. » الف) زمان و شخص فعل آن را بنویسید. ب) جمله را به طور کامل گذرا به مفعول کنید.	۰/۱۵
۰/۱۵	د) نگارش (۵ نمره) ۱- جملات زیر را ویرایش کنید :	۰/۱۵
۰/۱۵	الف) آیا چگونه بازیکنی می تواند توپ را برای مهاجم تیم مقابل واگذار کند ؟	۰/۱۵
۰/۱۵	ب) تلفناً از دوستانم که از بیماری شدیدی برخوردار است دلجویی کردم.	۰/۱۵
۰/۱۵	۲- نوشته های تشریحی حاصل چیست ؟	۰/۱۵
۰/۱۵	۳- در زندگی نامه هایی که شکلی کاملاً رمان گونه دارند نویسنده سعی می کند براساس و با اتکا	۰/۱۵
۱	۴- بیت زیر را بازگردانی کنید : « من از روییدن خارسر دیوار دانستم که ناکس ، کس نمی گردد بدین بالانشینی ها »	۱
۰/۱۵	۵- منظور از نقیضه پردازی در ساخت طنز چیست ؟	۰/۱۵
۰/۱۵	۶- دو ویژگی دایرةالمعارف فارسی را بنویسید.	۰/۱۵
۰/۱۵	۷- به کمک آرایه های تشبیه و استعاره به ترتیب واژه های زیر را تبدیل به یک جمله یا عبارت ادبی نمایید :	۰/۱۵
۰/۱۵	الف) محبت (آرایه‌ی تشبیه)	۰/۱۵
۰/۱۵	ب) شقایق (آرایه‌ی استعاره)	۰/۱۵
۲۰	« موفق باشید » جمع نمره	۲۰

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس زبان فارسی (۳)	رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۵ / ۶ / ۱۲
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی سال ۱۳۸۵	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۴	الف) زبان شناسی (۴ نمره) ۱- الف) قاعده معنایی (۰/۵) ب) گرگ ها ، گوسفندان را می درند» یا هر جمله معنادار دیگری که با تغییر اجزای اصلی پیدا آید» (۰/۵) ۲- الف) در واژه‌ی « روزی » یای نکره قرار دارد بنابراین تکیه روی هجای اول است. (یا بر روی «روز») (۰/۵) معنای آن : یک روز (۰/۲۵) ب) افتان (۰/۲۵) ۳- سوگند ← تغییر معنا داده است.(۰/۲۵) / برگستوان ← از زبان خارج شده است.(۰/۲۵) ۴- سازمان مطالعه و تدوین کتب دانشگاهی (۰/۵) ۵- سخن منظوم (۰/۲۵) چون شاعر فقط دو ساخت وزن و قافیه را بر مجموعه‌ی ساخت های آوایی افزوده است. (۰/۲۵) یا چون آرایه های ادبی در آن دیده نمی شود. (هر جمله‌ی دیگری که در بردارنده‌ی این مفهوم باشد صحیح است.) ۶- ایجاد ارتباط (۰/۵)	
۳	ب) املا و بیاموزیم (۳ نمره) ۱- واژگان صحیح : نمط و روش - الطاف الوهیت - بوی مطبوع - معونت و مظاهرهت - سفر و حضر - عزل و نصب (صحیح هر واژه ۰/۲۵) ۲- الف) غرّه (۰/۲۵) ب) ضروری (۰/۲۵) ۳- الف) بر مفهوم قید (زمان) دلالت دارد. (۰/۲۵) ب) جمله‌ی اول (۰/۲۵) ج) « و » (۰/۲۵) د) دست چین (۰/۲۵)	
۸	ج) دستور (۸ نمره) ۱- الف) فقط سرمای کُشنده و برف زمستان بود که توانست او را به چهاردیواری اتاق بکشاند. (۰/۵) ب) برای : آزاد دستوری (۰/۲۵) / برف : آزاد قاموسی (۰/۲۵) ج) : کُشنده : مشتق (۰/۲۵) / زمستان : ساده (۰/۲۵) / چهاردیواری : مشتق مرکب (۰/۲۵) د) کِش (۰/۲۵) ۲- الف) دست یافتند (۰/۲۵) ب) اعلام کرد (۰/۲۵) ۳- فعل (است، باشد، ... نوشتن واژه‌ی فعل یا یکی از افعال فوق نمره دارد.) (۰/۲۵) / به قرینه‌ی معنوی (۰/۲۵)	
	« ادامه در صفحه‌ی دوم »	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۵ / ۶ / ۱۲
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی سال ۱۳۸۵	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۴- الف) ۴ جزئی (۰/۲۵)	نمودار:	هنگام غروب خورشید سرخی دلپذیر خود را به آسمان می دهد
هر قسمت اصلی نمودار (۰/۲۵)	نهاد	سرخی دلپذیر خود را به آسمان می دهد
	مفعول	سرخی دلپذیر خود
	متعمم	آسمان
	فعل	می دهد
ب) ۱۳ واژه (۰/۲۵)		
۵- ستاره: هسته (۰/۲۵) / ها: علامت جمع (۰/۲۵) / سپید: صفت (بیانی) (۰/۲۵) / کویر: مضاف الیه (۰/۲۵)		
۶- الف) توپ فوتبال بچه ها (۰/۵) / دو توپ پارچه‌ی ابریشمی (۰/۵)		
	هسته	مميز
	(نوشتن هر گروه اسمی دیگر که نشانگر هسته یا ممیز باشد صحیح است.)	
	ب) دو توپ پارچه	(هر نمودار پیکانی ۰/۲۵ جمعاً ۰/۵ نمره)
۷- الف) زمان: ماضی بعید (۰/۲۵) / شخص: سوم شخص مفرد (۰/۲۵)		
	ب) ققنوس را بر روی تل هیزم نشانده بود. (۰/۵)	

۵	د) نگارش (۵ نمره)	
	۱- الف) چگونگی (۰/۲۵)، بازیکنی می تواند توپ را به (۰/۲۵) مهاجم تیم مقابل واگذار کند.	
	ب) تلفنی (با تلفن) (۰/۲۵) از دوستانم که از بیماری شدیدی رنج می برد (یا به بیماری شدیدی مبتلا بود) (۰/۲۵) دلجویی کردم.	
	۲- دیده ها و شنیده ها (۰/۵)	
	۳- مستندات تاریخی (۰/۲۵) - به واقعیت های موجود (۰/۲۵)	
	۴- برگردان بیت به زبان معیار و قابل فهم یک نمره دارد. (نظر همکاران صائب است.)	
	«از رویش خار بر سردیوار به این نکته رسیدم که ممکن است افرادی نالایق به مقام های بالای مادی برسند اما هیچگاه ارزش معنوی آن ها بالا نخواهد رفت و آنان مثل همان خار بی ارزش اگر چه به بالاترین جایگاه هم برسند باز بی ارزش اند.» (۱)	
	۵- تقلید از آثار ادبی بزرگان (۰/۵)	
	۶- دو ویژگی از چهار ویژگی زیر ذکر گردد هر کدام (۰/۲۵)	
	دقت علمی / نوجویی / ابتکار / انتخاب واژگان فارسی	
	۷- نوشتن جمله یا جملات ادبی که حتماً با رعایت آرایه های مشخص شده هر قسمت (۰/۵) (نظر همکاران صائب است.)	
۲۰	جمع نمره	